

Nōn dormiēns, sed vigilāns _____ exāmen facit.

Lingua Latina - Exāmen

Pars Prīma - Vestīmenta et rēs Mārcī - Quid est?

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

Pars Secunda - Deī et Mensēs - Quis est? (3 puncti)

8.

9.

10.

Pars Tertia - Tempus - Synōnyma

11. nunc	_____	A. quō tempore?
12. tunc	_____	B. hōc tempore
13. māne	_____	C. pars prīma diēi
14. vesper	_____	D. illō tempore
15. quandō	_____	E. pars postrēma diēi

Pars Quarta - Synōnyma

16. uter	_____	A. vestīmenta fert
17. alter	_____	B. nōn hic, sed ille
18. neuter	_____	C. inquit: “dā mihi!”
19. poscit	_____	D. aut ūnus aut alius
20. gerit	_____	E. nec ūnus nec alius

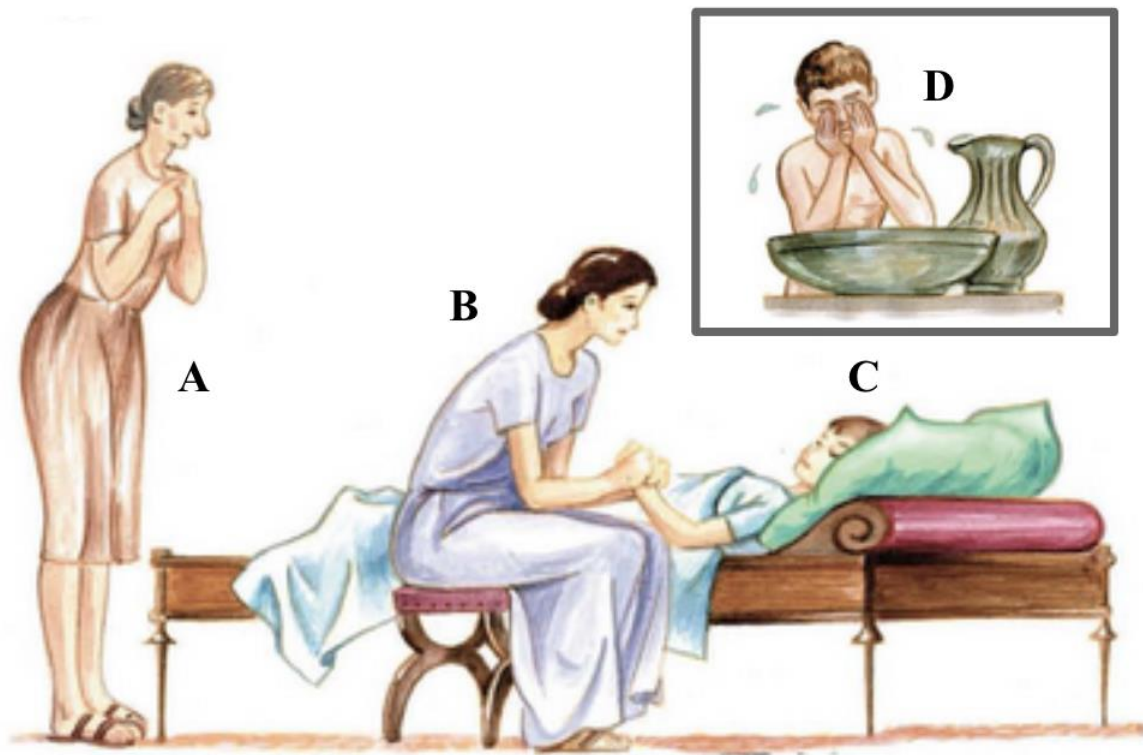
Pars Quīnta - Contrārii

21. pūrus	←→	_____
22. clausus	←→	_____
23. calidus	←→	_____
24. aestās	←→	_____
25. vēr	←→	_____
26. fīnis	←→	_____
27. valet	←→	_____
28. vigilat	←→	_____
29. dexter	←→	_____
30. obscūrus	←→	_____

Pars Sexta - Annus, mēnsēs et diēs - *Respondē verbō aut numerō Rōmānō.*

31. Quot mēnsēs habet annus? _____
32. Quot diēs habet mēnsis Mārtius? _____
33. Quī est mēnsis annī postrēmus? _____
34. Quot hōrās habet diēs? _____
35. Quōmodo dīcitur diēs prīmus mēnsis? _____
36. Quī mēnsēs XXVIII dies habent? _____

Pars Quarta - Participia Praesentia - *Quis dēscrībitur?*

37. Fēminam sedentem puer iacēns spectat. _____
38. Fēmina stāns puerum iacentem spectat. _____
39. Fēmina sedēns puerum iacentem spectat. _____
40. Puer nihil gerēns faciem lavat. _____
41. Manum puerī iacentis tenet. _____

Answer and Translate:

42. Cūr nōn Aemiliam dēlectat in hortō ambulāre merīdiē?

43. Cūr Iūlius in hortō ambulāre nōn vult?

44. Quae est fōrma lūnae hāc nocte?

45. Quod ōrnāmentum collō Aemiliae abest?

46. Quae ōrnāmenta gerunt Aemilia?

47. Quid invenit Iūlius ante pedēs Aemiliae?

48. Quōmodo sē habent pullī?

49. Quis scit cūr pullī in hortō iaceant?

50. Ubi sunt margarītae Aemiliae?

51. Quid dat Iūlius collō Aemiliae?

14. Puer armātus (I–XII)

Avunculus Mārci, cui nōmen est Aemilius, in Germāniā militat. Illic exercitus Rōmānus finēs imperiī Rōmānī ā Germānīs dēfendit. Castra exercitūs mīlle passūs ā flūmine Rhēnō sunt in magnā silvā, ubi hostēs sē occultant. Mīlitēs Rōmānī impetum Germānōrum expectant, neque hostēs barbarōs timent. Rōmānī enim bona arma habent atque circum castra fossa et vāllum altum est. Germānī castra Rōmāna expugnāre nōn possunt.

Mārcus Aemilium mīlitem fortem esse putat. Puer ipse militāre vult ut avunculus suus, neque arma habet Mārcus, et Iūlius dīcit ‘nūllōs puerōs militāre aut arma ferre posse.’

Quid igitur facit Mārcus? Arcum facit ex rāmō et līnēā; etiam sagittās facit ex rāmīs tenuibus.

Dum Mārcus arcum facit, Iūlia in hortō lūdit cum cane suā Margarītā. Sub arbore puella rāmum reperit. Iūlia canī rāmum ostendit: “Ecce rāmus, Margarīta! Quaere eum!” rāmumque procul ā cane iacit. Canis rāmum quaerit, reperit, ad Iūliam portat. Canis rāmum ante pedēs Iūliae pōnit et caudam movet.

Mārcus frātre suum vocat atque eī arcum suum novum ostendit: “Ecce arcus meus, Quīnte. Iam mīles fortis est frāter tuus!”

Quīntus: “Mīles Rōmānus gladiō et pilō armātus est, nōn arcū et sagittīs. Ea arma sunt Hispānōrum et Gallōrum quī in exercitū Rōmānō militant.”

Mārcus: “Sed exercituī necesse est arcūs et sagittās habēre, neque enim pīla gravia procul iaci possunt. Sagittae procul volant quia levēs sunt.”

Mārcus sagittam sūmit et in arcū pōnit. Ecce sagitta ex arcū iacitur et in hortō prope Iūliam ad terram cadit. Iūlia perterrita sagittam prope caput suum volāre sentit – sagitta aurem eius tangit!

Syra, quae cum Iūliā in hortō est, sagittam prope Iūliam volāre videt atque irāta ad Mārcum currit. Mārcus, quī Syram accurrere videt, arcum ad terram iacit atque fugit. Syra arcum Mārci manū capit eumque procul ex hortō iacit. Mārcus trīstis arcum suum volāre aspicit.

Canis quoque arcum volāre videt. Canis etiam illum rāmum quaerit ac reperit, neque eum ad Mārcum portat.

Quīntus rīdet, quod ‘mīlitem fortem’ sine armīs fugere videt!

16. Asinus currēns (cap. I–XIV)

In campō prope hortum Iūlii puerī pilā lūdere solent. Mārcus pilam sūmit et “Venī mēcum in campum, Quīnte!” inquit. Mārcus in campō cum frātre suō pilā lūdere vult.

Mārcus et Quīntus campum petunt cum cane, cui nōmen est Cerberus. Puerī pilā lūdere incipiunt. Alter ad alterum pilam iacit, primum Mārcus ad Quīntum, quī pilam capit et ad Mārcum iacit. Mārcus pilam capit et rursus ad Quīntum iacit neque Quīntus pilam capere potest – sed canis pilam capit! Iam canis ante Quīntum stat pilam ore tenēns.

Quīntus pilam ā cane poscit: “Dā mihi pilam, Cerbere!” Canis autem pilam dentibus tenet neque eam relinquit.

Prope puerōs ludentēs parvus asinus in herbā iacet. “Ille asinus mē portāre potest” inquit Mārcus, atque ad asinum adit.

“Surge, asine!” inquit, et asinum pede pulsat. Asinus surgit, et Mārcus eum ascendit. Iam puer super asinum sedēns “Ecce equus meus, Quīnte!” inquit, “Eques fortis est frāter tuus!”

Quīntus: “Quī asinō vehitur eques nōn est! Neque asinus tē vehere vult.”

Mārcus asinum manū verberat et clāmat: “Curre, asine!” sed asinus, quī puerum gravem vehere nōn vult, quiētus stat neque sē movet.

Asinus rudit: “Hīāāhīāā!”

Canis asinum rudere audit et lātrat: “Baubau!” Pila ex ore canis cadit. Quīntus pilam capit eamque in asinum iacit! Asinus perterritus currit – et Mārcus ad terram cadit! Asinus eum cadentem pede pulsat.

In herbā iacēns Mārcus asinum currentem aspicit. “Cōnsiste, asine!” clāmat puer, sed asinus ab eō fugit. Canis post asinum currit.

Quīntus rīdet quod ‘equitem fortem’ in herbā iacentem videt.

Mārcus irātus “Stultus est asinus!” inquit.

Quīntus: “Quī asinō vehitur tam stultus est quam asinus suus! Surge, ‘asine’!”

Fabella 14: Puer armātus

1. Where, precisely, does Marcus's uncle live?
2. Why is he there?
3. What does Marcus think of his uncle?
4. What does Marcus want to do?
5. What, according to Iulius, is an obstacle to Marcus's hopes?
6. What does Marcus make? How?
7. What is Iulia up to?
8. What does Marcus proudly display to Quintus?

9. What is Quintus's reaction?

10. What does Marcus then do and what is the result?

11. How does Marcus react to Syra's approach?

12. What narrative discrepancy is present in their interaction?

13. How does Marcus react?

14. How does Margarita react?

15. How does Quintus react?

Fabella 14: Puer armatus

DRAW 3 pictures which illustrate moments from this Fabella and label them with a Latin sentence from the reading

Fabella 16: Asinus currens

1. What are the brothers up to?
2. Who else is present?
3. How does the game begin?
4. What interrupts it?
5. What does Marcus decide to do instead?
6. What claim does Marcus make about himself?
7. How does Quintus respond to his claim?
8. What additional information does Quintus suggest?

9. What is the series of events that results in Quintus getting the ball again?

10. What does he do with it now?

11. What is the result?

12. How does Quintus react?

13. How does Marcus react?

14. What does Quintus's final line mean?

Fabella 16: *Asinus currens*

DRAW 3 pictures which illustrate moments from this Fabella and label them with a Latin sentence from the reading